

Łódź, dnia 27 listopada 2020 roku

Pan
Bogdan Jarota
Przewodniczący Zarządu
Powiatu Zgierskiego

WK – 602/60/2020

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) informuję Pana Przewodniczącego, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Powiecie Zgierskim¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2019 – I półrocze 2020 roku, dotyczące przede wszystkim: sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; zadłużenia; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych i budżetowych; realizacji dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych; ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz naruszenia procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie ustaleń ogólnych

1. W okresie kontrolowanym obowiązywała w jednostce „Instrukcja postępowania w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”, wprowadzona zarządzeniem Starosty Zgierskiego nr 120.85.2016 z dnia 5 grudnia 2016 roku. Wskazane zarządzenie zostało wydane na podstawie art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, która to ustawa została uchylona z dniem 12 lipca 2018 roku. W dniu 12 lipca 2018 roku weszła w życie ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu

---

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 25 maja 2020 roku – 14 lipca 2020 roku. Protokół został podpisany w dniu 2 października 2020 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1429), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2020 r., poz. 971). Zgodnie z art. 83 ust. 1 ww. ustawy, jednostki współpracujące opracowują instrukcje postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. Zasady monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej oraz udzielania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej określono w załączniku nr 3 do zarządzenia Starosty Zgierskiego z dnia 14 marca 2011 roku nr 120.20.2011 w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli zarządczej. Zgodnie z zawartymi tam postanowieniami - zarówno kierownicy komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Zgierzu, jak i kierownicy jednostek organizacyjnych, są zobowiązani do sporządzania oraz przekazywania do Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli, w terminie do końca pierwszego kwartału za rok poprzedni:
  - arkusza samooceny systemu kontroli zarządczej zgodnie z załącznikiem nr 2;
  - informacji o stanie kontroli zarządczej zgodnie z załącznikiem nr 1.

Stwierdzono, że nie wyegzekwowano od wszystkich kierowników sporządzenia i przekazania do Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli w określonym wyżej terminie przedmiotowych dokumentów.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Na koniec 2019 roku na koncie 130 - Rachunek bieżący jednostki, występowało saldo w kwocie 1.606,10 zł dotyczące podatku VAT i 3.353,25 zł w zakresie zadania inwestycyjnego „Modernizacja bazy sportowej w Aleksandrowie Łódzkim”. Należy zauważyć, że w świetle art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.), jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z opisem do konta 130 – Rachunek bieżący jednostki, zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), konto to służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Saldo konta 130 jest równe saldu sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont: [1] wydatków budżetowych: konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku; [2] dochodów budżetowych: konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały

przelane do budżetu. Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: [1] przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223; [2] przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222. Dopuszczalność powstania ww. salda nie oznacza dowolności w zakresie terminu likwidacji ww. sald. Są to środki pieniężne budżetu, a zatem jeśli nie udało się ich przelać na rachunek budżetu do końca roku budżetowego – najpóźniej powinny być przekazane z początkiem następnego roku. Ze względu na treść art.11 ustawy o finansach publicznych, ewentualne salda na koncie 130 powinny dotyczyć tych kwot, które z przyczyn nie leżących po stronie jednostki budżetowej nie mogły być odprowadzone do budżetu.

2. Umowa leasingu zawarta z firmą Volkswagen Leasing, zaliczona zgodnie z art. 72 ust. 1a ustawy o finansach publicznych do długu publicznego, była wykazywana w sprawozdaniu Rb-Z za półrocze i na koniec 2019 roku w kolumnie 10 „Banki”, zamiast w kolumnie 12 „Przedsiębiorstwa niefinansowe”.
3. Ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2018 rok w jednostce, jak i w organie dokonano w dniu 16 lipca 2019 roku, co zostało potwierdzone stosownym oświadczeniem Skarbnika Powiatu Zgierskiego. Tym samym należy stwierdzić, że jednostka nie dokonała zamknięcia ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego w Zgierzu za 2019 roku zgodnie z wymogiem wynikającym z § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do ww. przepisu - ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność lub placówki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego, a w jednostkach, których sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu lub wchodzi w skład sprawozdania finansowego podlegającego zatwierdzeniu, w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Uchwała nr X/86/19 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego została podjęta przez Radę Powiatu Zgierskiego w dniu 28 czerwca 2018 roku.
4. Stwierdzono nieujęcie w ewidencji księgowej lutego 2019 roku pięciu faktur dotyczących zdarzeń gospodarczych zaistniałych w tym miesiącu, które zostały zaewidencjonowane w marcu 2019 roku pod datą zapłaty, co naruszało zasadę przewidzianą w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.), zgodnie z którą - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Ponadto ww. było sprzeczne z art. 20 ust. 1 powołanej ustawy, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

5. W odniesieniu do sprawozdania Rb-ST - o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2019 roku stwierdzono:
  - niezgodność pomiędzy pozycją stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 14.593.667,47 zł, a wartością salda konta 133 strona Wn - 14.594.178,77 zł, różnica wyniosła 511,30 zł. W pozycji sprawozdania nie ujęto wszystkich środków jakie występowały na rachunku budżetu, co spowodowało powstanie niezgodności pomiędzy sprawozdaniem Rb-ST a ewidencją księgową. W powyższej sprawie Skarbnik Powiatu złożyła wyjaśnienie, z którego wynika, że „Przy wyliczaniu posilkowano się zapisami na kontach księgowych. Z uwagi na zmiany kadrowe, zarówno na stanowisku Skarbnika, jak i osoby zajmującej się księgowaniem na kontach organu, stan kont na dzień sporządzenia sprawozdania nie był ostatecznie uzgodniony, co spowodowało, że wykazana została błędna kwota. Po ostatecznym uzgodnieniu księgowi oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych nie zrobiono korekty sprawozdania Rb-ST za rok 2019, ponieważ do dnia dzisiejszego trwa kontrola z RIO. Prawidłowa kwota, która powinna zostać wykazana w sprawozdaniu Rb-ST za 2019 rok wynosi 14.594.178,77 zł i jest o 511,30 zł wyższa”. Tym samym stwierdzono naruszenie zasad sporządzania sprawozdania Rb-ST zawartych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1393);
  - środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku wynosiły 3.830.939,00 zł. Saldo Ma konta 909 wynosiło 4.457.939,00 zł, a różnica wynosząca 627.000,00 zł dotyczyła dotacji z budżetu państwa dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Zgierzu na styczeń 2020 roku, która została w sprawozdaniu Rb-ST ujęta w ogólnej kwocie środków na rachunku budżetu. Należy zauważyć, że kwota 627.000,00 zł zgodnie z treścią ekonomiczną operacji, stanowiąca część salda konta 909 - Rozrachunki międzyokresowe, powinna zostać ujęta w pozycji „Środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku”, razem z subwencją oświatową z Ministerstwa Finansów w wysokości 3.830.939,00 zł, która wpłynęła na rachunek w dniu 20 grudnia 2019 roku, co było zgodne z saldem Ma konta 909, zaś przeksięgowanie nastąpiło w dniu 2 stycznia 2020 roku.
6. W bilansie organu za 2019 rok, po stronie Pasywów w pozycji Aktywa netto budżetu - wynik wykonania budżetu wykazano kwotę 2.035.009,98 zł, przy czym saldo Ma konta 961 wynosiło 2.034.858,66 zł - różnica wyniosła 151,32 zł i stanowiła saldo konta 962 - Wynik na operacjach niekasowych. Natomiast w bilansie w pozycji II.2 - wynik na operacjach niekasowych wykazano 0,00 zł. Różnica pomiędzy dochodami wykonanymi a wydatkami wykonanymi wynosiła 2.034.858,66 zł i taka kwota powinna być wykazana w bilansie organu jako wynik wykonania budżetu.
7. W bilansie jednostki za 2019 rok wykazano w pozycji Aktywa obrotowe - pozostałe należności, kwotę stanowiącą m.in. per saldo Wn konta 234-02-0 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami, w kwocie 80.552,00 zł, chociaż zgodnie z ewidencją księgową konto 234-02-0 na koniec 2019 roku posiadała saldo Wn 245.608,00 zł i saldo Ma 165.056,00 zł. Również w pozycji - Zobowiązania wobec budżetów, wykazano kwotę 4.371.206,21 zł, jako persaldo konta Ma

225 - Rozrachunki z budżetami. Przedłożona kontrolującym ewidencja księgowa konta 225 wykazywała saldo Wn 230.102,49 zł i saldo Ma 4.601.308,70 zł. Należy stwierdzić, że konta 225, jak i 234, mogą na koniec roku wykazywać saldo Wn, jak i saldo Ma. Omówiony sposób wykazywania wartości wynikających z sald ww. kont stanowił naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie zasad prowadzenia kont rozrachunkowych 225 i 234, które mogą wykazywać salda strony Wn i strony Ma. Do oddzielnego wykazywania sald zobowiązywał także art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów, i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie należy kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Powyższe mogło utrudniać uzgodnienie sald na koniec roku i powiązanie z danymi wykazanymi w bilansie jednostki.

8. Zapisy zakładowego planu kont dotyczące analityki prowadzonej do konta 201 nie odnosiły się do ewidencji zobowiązań wymagalnych. Stwierdzono brak opisu w zakresie ewentualnego rozszerzenia konta dla przedmiotowych zobowiązań. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości - określając zasady rachunkowości w jednostce należy zapewnić możliwość wyodrębnienia wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Ponadto na podstawie § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach. Brak uregulowań w powyższym zakresie miał wpływ na nieujmowanie w ewidencji księgowej konta 201 zobowiązań Powiatu Zgierskiego względem jednego z kontrahentów - spółki MARKAB, w tym zobowiązań wymagalnych i tym samym braku wykazywania ich w sprawozdaniach Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych i Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Kwoty zobowiązań Powiatu Zgierskiego, które wynikały z postanowień bądź nakazów zapłaty były od razu ujemowane w kosztach na koncie 400. Prawidłowy sposób ewidencji zobowiązań wynikających z zapłaty ww. należności to Wn 401 i Ma 201, a zapłata zobowiązania - Wn 201, Ma 130.
9. Stwierdzono prowadzenie ewidencji szczegółowej do konta 225, bez jednoczesnego jej opisanie w przedłożonej kontrolującym Polityce rachunkowości. W zakresie konta 225 zapisano, że księgi pomocnicze tworzy się do kont księgi głównej konta 225 wg poszczególnych tytułów rozrachunków z budżetem. Natomiast w przedłożonym zestawieniu obrotów i sald za 2019 roku stwierdzono, że konto 225 było prowadzone z podziałem m.in. na konto 225-01 jako podatek dochodowy od wynagrodzeń osobowych, 225-02

jako podatek od nieruchomości, 225-03 (brak opisu czego dotyczyło konto 225-03), 225-06 podatek dochodowy od wynagrodzeń bezosobowych i 225-07 jako rozliczenia dochodów Skarbu Państwa.

10. Stwierdzono, że operacje związane z wypłatą diet ewidencjonowano na kontach: Wn 231-03 i Ma 130 - jako przekazanie należności na rachunek bankowy, co było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - powyższa operacja powinna być odnotowana na koncie 240 - Pozostałe rozrachunki. Wypłata diet nie jest bowiem należnością z tytułu wynagrodzeń, za prace wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło itp.
11. Stwierdzono przypadki wprowadzenia środków trwałych do ewidencji księgowej z naruszeniem art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
12. W zakresie prawidłowości stosowania odpisów umorzeniowych dla wybranych składników majątkowych, stwierdzono zastosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych, zgodnych z wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz.1406 ze zm.), z dwoma wyjątkami dotyczącymi: szamba - zastosowana stawka umorzenia 2,5%, zaś prawidłowa stawka 4,5%; sieci wodociągowej i kanalizacyjnej - stawka umorzenia 2,5%, prawidłowo winna być stawka 4,5%.

W zakresie wykonywania budżetu

1. W przypadku zadania „Wykonanie nakładki asfaltowej w pasie drogi powiatowej nr 1112E - ul. Okołowicza w m. Krzywiec, Gmina Aleksandrów Łódzki” stwierdzono, że na dzień podpisania umowy na sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, co nastąpiło w dniu 27 czerwca 2019 roku z firmą PRO-INVEST, za wynagrodzeniem 12.000,00 zł, nie było zabezpieczonych środków finansowych w budżecie Powiatu Zgierskiego. Dzień później, tj. w dniu 28 czerwca 2019 roku uchwałą Rady Powiatu Zgierskiego nr X/93/19 w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 z dnia 21 grudnia 2018 roku, dotyczącej uchwalenia budżetu Powiatu Zgierskiego na rok 2019, wprowadzono w dziale 600, rozdziale 60014 § 6050 na ww. zadanie środki w wysokości 1.265.000,00 zł, jako zwiększenie z kwoty 0,00 zł. Zgodnie z brzmieniem art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych - jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obowiązkowe oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

2. Zgodnie z zapisami zawartej w dniu 29 listopada 2019 roku umowy z firmą KAL-BRUK na wykonanie „Remontu chodnika w pasie drogi powiatowej nr 5126E – ul. Targowa w Głownie”, przewidziano następujące terminy realizacji zadania: termin przekazania terenu budowy - do 7 dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy na realizację przedmiotu umowy; termin rozpoczęcia realizacji zadania - 3 dni kalendarzowe, licząc od dnia przejęcia od zamawiającego terenu budowy; termin wykonania zamówienia - do 80-ciu dni kalendarzowych od dnia rozpoczęcia robót. Biorąc pod uwagę termin zawarcia umowy i termin realizacji zadania należy stwierdzić, że umowa ta miała charakter wieloletni i przed jej zawarciem stosowne przedsięwzięcie powinno być ujęte w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, zaś kwota zobowiązania z tytułu wynagrodzenia dla wykonawcy za realizację zadania, powinna być uwzględniona w limicie zobowiązań dotyczącym przedsięwzięć w wieloletniej prognozie finansowej. Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych - wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia. Zgodnie z treścią ust. 3 tego samego przepisu - w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: nazwę i cel; jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia; okres realizacji i łączne nakłady finansowe; limity wydatków w poszczególnych latach; limit zobowiązań. Ponadto według art. 228 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy - uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.
3. Według uchwały budżetowej na 2019 rok (wersja pierwotna) Powiat Zgierski planował przychody budżetu z tytułu wolnych środków w kwocie 1.370.000,00 zł oraz rozchody w kwocie 2.921.038,36 zł. W sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym za 2019 rok, w rubryce wykonanie w pozycji D15 – wolne środki, wykazano kwotę 12.092.348,52 zł, stanowiącą w całości przychody z tytułu wolnych środków. Ponadto, rok 2019 zakończył się wygosparowaniem przez Powiat nadwyżki budżetowej w kwocie 2.034.858,66 zł. Rozchody zaś zostały wykonane w kwocie 2.921.038,36 zł. Dodatkowo należy zauważyć, że Powiat Zgierski nie zaciągał w 2019 roku żadnych kredytów i pożyczek. Z powyższego wynika, że jednostka wykorzystwała wolne środki na spłatę rozchodów, które zostały wykonane w większej kwocie. Pozostała kwota rozchodów została sfinansowana z nadwyżki, której na kolejny 2020 rok było do wykorzystania odpowiednio mniej. Natomiast w sprawozdaniu Rb-NDS w wykonaniu za I kwartał 2020 roku wykazano w poz. D15 - wolne środki, kwotę w wysokości 11.206.168,82 zł, a w poz. D13 – nadwyżka z lat ubiegłych, zarówno w kolumnie plan po zmianach, jak i wykonanie, wykazano 0,00 zł. Zgodnie z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – wolne środki to nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Zatem, zgodnie z obowiązującymi przepisami kategoria ta identyfikowana jest kasowo, a nie poprzez zapisy ewidencyjne i ich zestawienie. Sfomułowanie „nadwyżka

środków pieniężnych na rachunku” oznacza, że chodzi o faktycznie posiadane przez jednostkę samorządu terytorialnego – według stanu na koniec roku budżetowego – środki pieniężne, mające swe pochodzenie ze ściśle określonego źródła. Nie ma prawnego uzasadnienia do utożsamiania całej kwoty nadwyżki środków na rachunku jednostki samorządu terytorialnego z kwotą wolnych środków. Zarówno wolne środki, jak również nadwyżka budżetowa, identyfikowane są na gruncie podstawowych zasad określających reguły wykonywania budżetu, czyli zasady kasowości i zasady roczności. Wykonanie budżetu, który jest planem rocznym, kończy się np. osiągnięciem nadwyżki budżetowej, identyfikowanej kasowo w ramach środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki samorządowej. Takie oznaczenie posiadanych na dzień 31 grudnia danego roku środków finansowych nie ulega już zmianie. Brak jest bowiem w ustawie o finansach publicznych i przepisach wykonawczych dotyczących rachunkowości budżetowej podstaw prawnych pozwalających na zmianę ustalonego w rezultacie określonego sposobu wykonania budżetu oznaczenia środków finansowych. Jeżeli jednostka samorządowa w danym roku nie zaciągała kredytów, pożyczek i nie emitowała papierów wartościowych, a wykonała nadwyżkę budżetową w kwocie niższej niż rozchody, a według planu budżetu część rozchodów finansowały wolne środki, to brak jest uzasadnienia do wniosku, że nadwyżka środków pieniężnych na rachunku JST pochodzi z rozliczenia tytułów dłużnych, bo jej źródłem zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - jest rozliczenie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych. Należy zauważyć, że w sprawozdaniu Rb-NDS za II kwartał 2020 roku prawidłowo została ujęta kwota przychodów z następującym szczegółowym rozróżnieniem: w poz. D1 – przychody, wykazano kwotę 11.206.168,82 zł, w poz. D13 – nadwyżka z lat ubiegłych wykazano kwotę 1.644.666,28 zł, w poz. D13a - niewykorzystane środki pieniężne wykazano kwotę 390.192,38 zł, zaś w poz. D15 jako wolne środki ujęto kwotę 9.171.310,16 zł.

W zakresie dochodów z majątku

1. Zarządzeniem nr 120.75.2016 z dnia 24 października 2016 roku w sprawie ogłoszenia przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Skarbu Państwa, Starosta Zgierski ogłosił przetarg na sprzedaż nieruchomości oznaczonej w ewidencji numerem 57/3, o powierzchni 0,5350 ha. W załącznikach do przedmiotowego zarządzenia określono m.in. wysokość ceny wywoławczej – 443.034,00 zł oraz termin przetargu na dzień 2 grudnia 2016 roku. Cena wywoławcza nieruchomości przewyższała wartość 100.000 euro, zatem podanie do publicznej wiadomości ogłoszenia o przetargu powinno nastąpić na 2 miesiące przed terminem jego odbycia się, zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2014 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).

2. Stwierdzono, że ogłoszeń o przetargu nie wywieszano w siedzibie właściwego Urzędu ogłaszającego przetarg, czyli w Starostwie Powiatowym w Zgierzu, co było wymagane przez art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990).
3. Wyłonionego w przetargu nabywcę nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej w Strykowie przy ul. Okrężnej, obręb S-8, obejmującej działkę o numerze 146/5 o powierzchni 0,0800 ha będącej własnością Skarbu Państwa, poinformowano pocztą e-mailową dnia 9 grudnia 2019 roku o wyznaczonej na 18 grudnia 2019 roku dacie podpisania aktu notarialnego sprzedaży nieruchomości ze wskazaniem kancelarii notarialnej, w której ta czynność nastąpi, załączając jedynie informację o wyniku przetargu ustnego nieograniczonego z dnia 5 grudnia 2019 roku. Nie spełniono tym sposobem wymogów określonych w art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nie określono bowiem, iż brak dokonania dopłaty do ceny nabycia oraz nieusprawiedliwione niestawienie w wyznaczonym miejscu i terminie podpisania umowy, skutkuje brakiem roszczenia o przeniesienie prawa własności nieruchomości oraz nie zawarto informacji o przepadku wadium w powyższej sytuacji.
4. Windykacja należności Skarbu Państwa i Powiatu Zgierskiego w Starostwie Powiatowym w Zgierzu powinna być prowadzona według procedury zatwierdzonej zarządzeniem nr 120.97.2015 Starosty Zgierskiego z dnia 14 września 2015 roku. W paragrafie 5.1. procedury windykacji widnieje zapis, iż wezwanie do zapłaty jest wysyłane niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności. Stwierdzono, iż wezwania do zapłaty wysyłano do użytkowników wieczystych we wrześniu 2018 roku (blisko pół roku po upływie terminu płatności), zaś w 2019 roku nie wysłano ich wcale.
5. Jednostka nie podejmowała czynności w celu wyegzekwowania od podmiotów wykorzystujących powiatowe nieruchomości na cele działalności gospodarczej oraz nieterminowo wpłacających należny czynsz, rekompensaty w wysokości 40 euro od nieterminowych wpłat czynszu przez przedsiębiorców. Ponadto naliczono odsetki w nieprawidłowej wysokości, tj. odsetki ustawowe zamiast odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych. Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 935 ze zm.), wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, rekompensata za koszty odzyskiwania należności, stanowiąca równowartość kwoty: 1) 40 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5.000 złotych; 2) 70 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego jest wyższa niż 5.000 złotych, ale niższa niż 50.000 złotych; 3) 100 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego jest równa lub wyższa od 50.000 złotych. Wysokość odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych została określona w art. 4 pkt 3 lit. b ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych i w 2019 roku była równa sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych, tj. 9,5%.

W zakresie wydatków osobowych

Stwierdzono zawyżenie wynagrodzenia ustalonego i wypłacanego dla Zarządu Powiatu Zgierskiego poprzez niedostosowanie tego wynagrodzenia do stawek określonych w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 ze zm.), które weszło w życie w dniu 1 lipca 2018 roku. Uchwałą nr II/15/14 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 5 grudnia 2014 roku ustalono wynagrodzenie dla Starosty Zgierskiego Pana Bogdana Jaroty. Składało się ono z następujących elementów: [1] wynagrodzenie zasadnicze – 6.000,00 zł; [2] dodatek funkcyjny – 1.970,00 zł; [3] dodatek stażowy – 1.200,00 zł (20% wynagrodzenia zasadniczego); [4] dodatek specjalny – 3.188,00 zł. Łącznie – 12.358,00 zł. Wynagrodzenie nie zostało dostosowane do stawek określonych w załączniku nr 1 ww. rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Zgodnie z ww. aktem prawnym - wynagrodzenie zasadnicze dla starosty w powiecie powyżej 120 tys. mieszkańców mogło wynosić od 3.800,00 zł do 5.000,00 zł. W związku z zawyżeniem wynagrodzenia zasadniczego, w nadmiernej wysokości ustalono także dodatek za wieloletnią pracę, który mógł wynieść maksymalnie 1.000,00 zł (przyjęto 20% maksymalnego wynagrodzenia zasadniczego) oraz dodatek specjalny, który mógł wynieść maksymalnie 2.840,00 (40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego). Starosta Zgierski od lipca do dnia 22 listopada 2018 roku (wygaśnięcie mandatu) otrzymywał wynagrodzenie na dotychczasowych zasadach, tj. 6.000,00 zł wynagrodzenia zasadniczego, 1.200,00 zł dodatku za wieloletnią pracę oraz 3.188,00 zł dodatku specjalnego. Zaniechanie przyjęcia przez Radę Powiatu Zgierskiego uchwały dostosowującej wysokość wynagrodzenia Starosty do nowych maksymalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego, skutkowało zawyżeniem wypłacanego wynagrodzenia o kwotę 1.418,00 zł miesięcznie.

Wynagrodzenie Wicestarosty Zgierskiego Pana Krzysztofa Kozaneckiego także nie zostało dostosowane przez Starostę Zgierskiego do stawek określonych w załączniku nr 1 ww. rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Zgodnie z powołanym aktem prawnym - wynagrodzenie zasadnicze dla wicestarosty w powiecie powyżej 120 tys. mieszkańców mogło wynosić od 2.100,00 zł do 4.500,00 zł. W związku z zawyżeniem wynagrodzenia zasadniczego, w nadmiernej wysokości ustalono także dodatek za wieloletnią pracę, który mógł wynieść maksymalnie 900,00 zł (przyjęto 20% maksymalnego wynagrodzenia zasadniczego). Wicestarosta Zgierski od lipca do dnia 22 listopada 2018 roku (wygaśnięcie mandatu) otrzymywał wynagrodzenie na dotychczasowych zasadach, tj. 5.600,00 zł wynagrodzenia zasadniczego, 1.120,00 zł dodatku za wieloletnią pracę. Zaniechanie dostosowania wysokości wynagrodzenia Wicestarosty do nowych maksymalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego, skutkowało zawyżeniem wypłacanego wynagrodzenia o kwotę 1.320,00 zł miesięcznie.

Podobnie wysokość wynagrodzenia dla pozostałych członków Zarządu Powiatu Zgierskiego nie została dostosowana przez Starostę Zgierskiego do stawek określonych w załączniku nr 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Rozporządzenie przewidywało, że wynagrodzenie zasadnicze dla pozostałych członków zarządu w powiecie powyżej 120 tys. mieszkańców mogło wynosić od 2.100,00 zł do 3.800,00 zł. W związku z zawyżeniem wynagrodzenia zasadniczego, w nadmiernej wysokości ustalono także dodatki za wieloletnią pracę, które mogły wynieść maksymalnie 760,00 zł (przy 20% maksymalnego wynagrodzenia zasadniczego). Członkowie Zarządu Powiatu

Zgierskiego od lipca do dnia 22 listopada 2018 roku (wygaśnięcie mandatu) otrzymywali wynagrodzenie na dotychczasowych zasadach, tj.:

- Pan Wojciech Brzeski - 4.800,00 zł wynagrodzenia zasadniczego, 960,00 zł dodatku za wieloletnią pracę. Zaniechanie dostosowania wysokości wynagrodzenia do nowych maksymalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego, skutkowało zawyżeniem wypłacanego wynagrodzenia o kwotę 1.200,00 zł miesięcznie;
- Pan Adam Świniuch - 4.800,00 zł wynagrodzenia zasadniczego, 960,00 zł dodatku za wieloletnią pracę. Zaniechanie dostosowania wysokości wynagrodzenia do nowych maksymalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego, skutkowało zawyżeniem wypłacanego wynagrodzenia o kwotę 1.200,00 zł miesięcznie;
- Pan Wojciech Budziarski - 4.800,00 zł wynagrodzenia zasadniczego, 480,00 zł dodatku za wieloletnią pracę. Zaniechanie dostosowania wysokości wynagrodzenia do nowych maksymalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego, skutkowało zawyżeniem wypłacanego wynagrodzenia o kwotę 1.100,00 zł miesięcznie.

W zakresie inwentaryzacji

Stwierdzono niedotrzymanie terminu przeprowadzenia inwentaryzacji, o którym mowa w § 8 obowiązującej w jednostce Instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym - terminy i częstotliwość inwentaryzacji uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację składników aktywów z wyłączeniem środków pieniężnych, papierów wartościowych, materiałów rozpoczęto nie wcześniej niż trzy miesiące przed końcem roku obrotowego i zakończono do 15-go dnia następnego roku (styczeń). Z przedłożonej inspektorom kontroli dokumentacji wynikało, że czynności były prowadzone znacznie później, tj. w marcu i kwietniu 2020 roku. Z treści załączonych notatek służbowych w zakresie kont księgowych: 011, 013, 020, 030, 071, 072 i 080, wynikało, że w dniu 15 kwietnia 2020 roku zweryfikowano ww. konta księgowe, stwierdzając, że salda kont wynikały z zapisów udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami. Również z zakresie zweryfikowania sald następujących kont księgowych: 201, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 229, 231, 234, 240, 401-409, 720, 751, 761, 840 i 851, stwierdzono, że czynności inwentaryzacyjne były przeprowadzone w okresie od stycznia do kwietnia 2020 roku. Do niektórych notatek załączone zostały wydruki z ewidencji księgowej zatytułowane „Zestawienie obrotów i sald księgi głównej – syntetyka za 2019” – data wydruku 23 lub 30 kwietnia 2020 roku.

W zakresie rozliczeń ze spółką MARKAB sp. z o.o. z tytułu wykonywania zadania w zakresie usuwania i przechowywania na parkingu strzeżonym pojazdów uprzednio usuniętych z drogi publicznej w trybie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym

Kontrolą objęto zapłatę przez Powiat Zgierski na rzecz Zgierskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego MARKAB sp. z o.o. ze Zgierza należności z tytułu wykonywania zadania z zakresu administracji publicznej, stanowiącego zadanie własne Powiatu, a powierzone spółce w zakresie usuwania i przechowywania na parkingu strzeżonym pojazdów usuniętych z drogi publicznej w trybie ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Zagadnieniem tym w Starostwie Powiatowym w Zgierzu zajmował się Wydział Komunikacji oraz Obsługa Prawna – radcowie prawni obsługujący Starostwo Powiatowe w Zgierzu. Zapłata ww. należności następowała: [1] w wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych z wniosku spółki - należności za okres do dnia obowiązywania umowy nr 73/12 zawartej w dniu 25 września 2012 roku pomiędzy Powiatem Zgierskim a spółką MARKAB, tj. do dnia 18 października 2015 roku. Zapłata następowała na podstawie wydawanych przez Starostę Zgierskiego postanowień (częściowo zaskarżane przez spółkę MARKAB do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi), [2] w wyniku postępowań sądowych prowadzonych z powództwa spółki MARKAB przeciwko Powiatowi Zgierskiemu o zapłatę - należności za okres po dacie obowiązywania umowy, czyli po dniu 18 października 2015 roku.

Wydział Komunikacji sporządził zestawienie wydanych w drodze postępowań administracyjnych przez Starostę Zgierskiego postanowień o przyznaniu spółce MARKAB należności, które były wydane kolejno w dniach: [1] 26 kwietnia 2019 roku w łącznej liczbie 94 postanowień na łączną kwotę 1.765.872,94 zł, z tego zapłacono 1.753.293,79 zł (różnica wyniosła 12.579,15 zł i dotyczyła postanowienia z dnia 12 lipca 2019 roku uchylonego w całości i do dnia dzisiejszego ponownie nierozpatrzonego); [2] 31 stycznia 2020 roku – 38 postanowień na łączną kwotę 806.373,55 zł, w całości zapłacone, [3] 27 kwietnia 2020 roku – 33 postanowienia na łączną kwotę 598.846,83 zł, w całości zapłacone. Ponadto, Starosta Zgierski wydał 52 postanowienia o umorzeniu postępowania administracyjnego, stanowiące de facto odmowę zapłaty należności. Ponadto, sporządzone zostało zestawienie prawomocnych orzeczeń z powództwa spółki MARKAB przeciwko Powiatowi Zgierskiemu, z którego wynikało, że ogółem wydano 44 sądowe nakazy zapłaty, wszystkie wymagalne i zapłacone. Ogółem nakazy zapłaty obejmowały łącznie kwotę 735.337,00 zł oraz koszty procesowe 98.697,00 zł.

Analizując przedłożoną dokumentację inspektorzy kontroli stwierdzili naruszenie art. 35 i nast. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.), w zakresie nieterminowego załatwiania spraw przez Powiat Zgierski. Zgodnie z art. 35 § 1 ww. ustawy - organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Zgodnie z § 3 - załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. Według art. 36 § 1 ustawy - o każdym przypadku niezakończonym sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. I dalej w § 2 przewidziano, że ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

Ponadto stwierdzono, że objęte kontrolą postanowienia wydane przez Starostę Zgierskiego, jak i nakazy, pomimo ich wykonalności były płacone nieterminowo.

Sprawdzając sposób ewidencji księgowej należności wynikających z wystawianych przez Starostę Zgierskiego postanowień, jak i nakazów zapłaty, stwierdzono że kwoty zobowiązań z nich wynikające były ewidencjonowane dopiero w momencie ich zapłaty, poprzez następujący zapis na kontach 402 i 130, tj. z pominięciem

ujęcia ich na koncie rozrachunkowym – 201. Spowodowało to, że zobowiązania wymagalne w omawianym zakresie nie były wykazywane w sporządzanych przez jednostkę sprawozdaniach Rb-Z i Rb-28S.

Tym samym stwierdzono również nierzetelne prowadzenie ewidencji księgowej konta 201, z naruszeniem zasad zawartych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwencją ww. nieprawidłowości było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sporządzanie sprawozdań Rb-28S (miesięcznych). Z kolei sprawozdania Rb-Z (kwartalne) sporządzano z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdawczości jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1773).

Należy zwrócić także uwagę na postanowienia § 3 pkt 8 obowiązującej w jednostce Instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych, wprowadzonej zarządzeniem Starosty Zgierskiego nr 120.98.2015 z dnia 13 września 2015 roku. Zgodnie z powołaną regulacją - opisy merytoryczne do wszystkich faktur (rachunków) lub innych dokumentów spełniających wymogi dokumentu księgowego należało przedkładać do Wydziału Finansowego nie później niż na trzy dni przed upływem terminu płatności. Przedłożone dokumenty do Wydziału Finansowego po wymaganym terminie zapłaty będą przyjmowane od wydziału merytorycznego tylko z pisemnym wyjaśnieniem przyczyn opóźnienia lub wyegzekwowanym od wystawcy faktury oświadczeniem zgodnym z załącznikiem nr 4.

Nieterminowa realizacja faktur (rachunków) może spowodować naliczenie odsetek karnych za zwłokę, a tym samym stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Niniejsze zapisy należy uznać za nieprawidłowe i nie gwarantujące terminowej zapłaty dokumentów księgowych (w tym faktur, rachunków, czy też innych dokumentów, w tym kontrolowanych nakazów zapłaty i postanowień Starosty Zgierskiego), bowiem określenie w powyższy sposób obowiązku przedkładania opisów merytorycznych do Wydziału Finansowego w tak krótkim czasie - nie później niż na trzy dni przed upływem terminu płatności może prowadzić do sytuacji, w której jednostka nie będzie miała jednorazowo zabezpieczonej w budżecie większej ilości środków finansowych na zapłatę należności wynikających z kilkudziesięciu postanowień, czy nakazów zapłaty.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Przewodniczącego o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dostosować obowiązującą w jednostce Instrukcję postępowania w zakresie

przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu do regulacji wynikających z ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

2. Zapewnić terminową realizację obowiązku składania przez kierowników komórek organizacyjnych i kierowników jednostek organizacyjnych arkuszy samooceny systemu kontroli zarządczej oraz informacji o stanie kontroli zarządczej, zgodnie z zarządzeniem Starosty Zgierskiego nr 120.20.2011 z dnia 14 marca 2011 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli zarządczej.
3. Przestrzegać zasad funkcjonowania konta 130 - Rachunek bieżący jednostki, określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Przestrzegać wymogu wynikającego z § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczącego terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych.
5. W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie osiągnięte i przypadające na jej rzecz przychody i obciążające jednostkę koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu zapłaty oraz wprowadzać do ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym – stosownie do przepisów zawartych w art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
6. Przestrzegać zasad sporządzania sprawozdania Rb-ST zawartych w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
7. Prawidłowo wykazywać w bilansie organu wynik wykonania budżetu, biorąc pod uwagę saldo konta 961.
8. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie obowiązku wykazywania w sprawozdaniach finansowych obu sald kont rozrachunkowych, w szczególności w zakresie kont 225 i 234.
9. W przyjętych zasadach rachunkowości opisać sposób wyodrębnienia w ewidencji księgowej ewentualnych zobowiązań wymagalnych, stosownie do wymogów wynikających z art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek

samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

10. Zapewnić prowadzenie rzetelnej ewidencji na koncie 201, odzwierciedlającej stan rozrachunków ze wszystkimi kontrahentami, przestrzegając przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
11. Zapewnić terminowe regulowanie obciążających Powiat zobowiązań.
12. W sytuacji wystąpienia zobowiązań wymagalnych wykazywać je w sprawozdaniach Rb-28S – z wykonana planu wydatków budżetowych i Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.
13. Uszczegółwić obowiązującą w jednostce Politykę rachunkowości w zakresie opisu dotyczącego analityki prowadzonej do konta 225.
14. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie zasad ewidencji operacji gospodarczych na koncie 240.
15. Zobowiązania przypadające do spłaty w danym roku budżetowym zaciągane w granicach wynikających z planu wydatków budżetowych. Umowy związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich zawierać w ramach upoważnienia wynikającego z uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (art. 228 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych), przestrzegając limitu zobowiązań wyznaczonego dla danego przedsięwzięcia (art. 226 ust.3 pkt 5 ww. ustawy).
16. Środki trwałe przyjmować do ewidencji księgowej przestrzegając art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
17. Zapewnić stosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych. Zgodnie z § 7 ust.1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się lub amortyzuje. Odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych dokonuje się według zasad przyjętych przez jednostkę zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Ustalając zasady umarzenia lub amortyzacji, jednostka może przyjąć stawki określone w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych albo stawki określone przez jednostkę nadrzędną albo zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

18. Przy sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu, w przypadku gdy cena wywoławcza nieruchomości przewyższa wartość 100.000 euro podawać do publicznej wiadomości ogłoszenie o przetargu na 2 miesiące przed terminem jego odbycia się, zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
19. Zamieszczać ogłoszenia o przetargu na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Zgierzu, czyli w siedzibie właściwego Urzędu ogłaszającego przetarg, co jest wymagane przez art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
20. Informować w zawiadomieniach nabywców nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umów sprzedaży, iż brak dokonania dopłaty do ceny nabycia oraz nieusprawiedliwione niestawienie w wyznaczonym miejscu i terminie podpisania umowy, skutkuje brakiem roszczenia o przeniesienie prawa własności nieruchomości oraz o przepadku wadium w powyższej sytuacji zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
21. Prowadzić windykację należności Skarbu Państwa i Powiatu Zgierskiego według procedury zatwierdzonej zarządzeniem nr 120.97.2015 Starosty Zgierskiego z dnia 14 września 2015 roku.
22. Zapewnić dochodzenie od dłużników będących przedsiębiorcami rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, stanowiącej równowartość kwoty wskazanej w art. 10 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz w miejsce odsetek ustawowych naliczać i pobierać odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, których wysokość została określona w art. 4 pkt 3 lit. b) ww. ustawy.
23. Zapewnić przestrzeganie postanowień Instrukcji Inwentaryzacyjnej, w szczególności w zakresie terminów przeprowadzania czynności inwentaryzacyjnych.
24. Przestrzegać art. 35 i nast. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, w zakresie terminów załatwiania spraw administracyjnych.
25. Dokonać analizy postanowień Instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych, w części dotyczącej obiegu dokumentów księgowych, pod kątem zapewnienia terminowej płatności obciążających jednostkę zobowiązań.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Przewodniczącego o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Powiatu Zgierskiego,

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Zgierskiego,

aa.